

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 12.10.2005
COM(2005) 488 wersja ostateczna

Realizacja wspólnotowego programu lizbońskiego:

**KOMUNIKAT KOMISJI DO RADY, PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO ORAZ
KOMITETU REGIONÓW**

**Badania naukowe i innowacje jako inwestycje na rzecz wzrostu i
zatrudnienia:
wspólna koncepcja**

{SEC(2005) 1253}
{SEC(2005) 1289}

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie.....	3
Rozdział 1 Badania naukowe i innowacje w centrum polityki UE.....	5
1.1. <i>Lepsze przepisy dla nowych technologii</i>	5
1.2. <i>Przekierunkowanie pomocy państwa na badania i innowacje</i>	6
1.3. <i>Zwiększenie wydajności i wykorzystanie własności intelektualnej</i>	7
1.4. <i>Atrakcyjny jednolity rynek dla naukowców</i>	7
1.5. <i>Wykorzystanie zamówień publicznych dla wspierania badań i innowacji</i>	8
1.6. <i>Lepsze i szersze wykorzystanie zachęt podatkowych</i>	9
Rozdział 2 Badania naukowe i innowacje w centrum finansowania przez UE	10
2.1. <i>Mobilizacja środków publicznych i prywatnych na rzecz kluczowych technologii</i>	12
2.2. <i>Wykorzystanie Europejskich Funduszy Strukturalnych dla wspierania badań i innowacji</i>	13
2.3. <i>Poprawa dostępu MŚP do źródeł finansowania</i>	14
2.4. <i>Mobilizowanie programów krajowych i innych źródeł finansowania badań naukowych i innowacji w Europie</i>	15
Rozdział 3 Badania naukowe i innowacje jako główny priorytet przedsiębiorstw.....	16
3.1. <i>Wzmocnione partnerstwa między uczelniami wyższymi a przemysłem</i>	17
3.2. <i>Bieguny innowacji oraz klastry ukierunkowane na badania i klastry przemysłowe..</i>	17
3.3. <i>Proaktywne usługi wspierające przedsiębiorstwa w pobudzaniu badań i innowacji</i>	18
3.4. <i>Zarządzanie innowacjami i przemiany społeczne</i>	19
3.5. <i>Możliwości innowacyjnych usług</i>	20
3.6. <i>Ustanowienie Europejskiego Systemu Monitorowania Badań Przemysłowych i Innowacji oraz ulepszenie sprawozdawczości w zakresie kapitału intelektualnego..</i>	20
Rozdział 4 Udoskonalone polityki w zakresie badań i innowacji.....	22
4.1. <i>Badania i innowacje jako priorytetowa kwestia krajowych programów reform na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia</i>	22
4.2. <i>Udoskonalone narzędzia analizy politycznej</i>	22
4.3. <i>Wspieranie uczenia się polityki i współpracy</i>	23
Wnioski.....	24

Realizacja wspólnotowego programu lizbońskiego:

KOMUNIKAT KOMISJI DO RADY, PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO ORAZ KOMITETU REGIONÓW

Badania naukowe i innowacje jako inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia: wspólna koncepcja

WPROWADZENIE

Osiągnięcie przez UE trwałej konkurencyjności w skali światowej wymaga zmian prowadzących do stworzenia dynamicznej gospodarki opartej na wiedzy. Dlatego inicjując nowe lizbońskie partnerstwo na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia¹, Rada Europejska wyróżniła jako jeden z trzech głównych obszarów działań *wiedzę i innowacje jako siły napędowe wzrostu*. Niniejszy komunikat określa działania na tym obszarze zgodnie z nadrzędnym nowym partnerstwem pomiędzy Wspólnotą i Państwami Członkowskimi, opartym na zintegrowanych wytycznych (Integrated Guidelines, IG)² w sprawie przygotowania krajowych programów reform oraz na wspólnotowym programie lizbońskim (Community Lisbon Programme, CLP)³. Dla podkreślenia pełnej zgodności ze wspólnotowym programem lizbońskim oraz z zatwierdzonymi przez Radę Europejską zintegrowanymi wytycznymi, w streszczeniu każdego rozdziału zawarte są odniesienia do odpowiednich dokumentów. Polityki w zakresie innowacji oraz badań naukowych mają w tym kontekście zasadnicze znaczenie, ponieważ łącznie uwzględniają one wszystkie czynniki wpływające na powstawanie nowej wiedzy i idei, ich wykorzystanie oraz zastosowania komercyjne.

Silny i trwały wzrost gospodarczy wymaga energicznej i zintegrowanej odpowiedzi ze strony polityki. UE powinna zmobilizować spójny zestaw instrumentów obejmujących badania naukowe, innowacje i inne powiązane polityki. Potrzebna jest koordynacja między poziomami regionalnym, Państw Członkowskich oraz europejskim, a działania na poziomie europejskim powinny wspierać i uzupełniać wysiłki władz krajowych i sektora prywatnego. Na szczycie Rady Europejskiej w Barcelonie w 2002 r. sformułowano cel zwiększenia do roku 2010 całkowitych inwestycji w badania naukowe w UE z 1,9 % do 3 % PKB, przy jednoczesnym zwiększeniu udziału inwestycji sektora prywatnego z 55 % do dwóch trzecich. Dla osiągnięcia tego celu Państwa Członkowskie muszą zreformować i wzmocnić publiczne systemy badań naukowych i innowacji, ułatwić zawiązywanie partnerstw publiczno-prywatnych, zapewnić sprzyjające otoczenie regulacyjne, wspierać rozwój [wspomagających]

¹ „Wspólne działania na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia. Nowy początek strategii lizbońskiej”, (COM(2005) 24 wersja ostateczna) z dnia 2.2.2005 r.

² Zalecenie Rady 2005/601/WE z dnia 12 lipca 2005 r. w sprawie ogólnych wytycznych polityki gospodarczej Państw Członkowskich i Wspólnoty (2005-2008).

³ Wspólne działania na rzecz wzrostu i zatrudnienia: Wspólnotowy program lizboński” (COM(2005) 330 wersja ostateczna) oraz Załącznik do dokumentu „Wspólne działania na rzecz wzrostu i zatrudnienia: Wspólnotowy program lizboński” (SEC(2005) 981).

rynków finansowych oraz stwarzać atrakcyjne możliwości edukacji, kształcenia zawodowego i kariery.

Sformułowanie celu zwiększenia wydatków na badania do 3 % PKB, a następnie planu działań⁴ na rzecz zwiększenia tych nakładów miało mobilizujący wpływ na Państwa Członkowskie. Niemal wszystkie z nich wyznaczyły cele, których osiągnięcie zwiększyłoby inwestycje w badania naukowe w UE do poziomu 2,6 % PKB w roku 2010. Jednakże zamiast rosnać, intensywność badań w UE pozostaje mniej więcej na tym samym poziomie⁵. W większości Państw Członkowskich wzrost publicznych i prywatnych inwestycji w badania, a także zakres i ambicje inicjatyw politycznych pozostają daleko w tyle w stosunku do tego, czego wymaga osiągnięcie celów krajowych, a tym bardziej celu UE. Szczególnie niski jest poziom inwestycji sektora prywatnego. Również europejskie osiągnięcia w zakresie innowacji nie polepszyły się w wystarczającym stopniu⁶.

Na całym świecie zaostrza się konkurencja o przyciągnięcie inwestycji w badania naukowe i innowacje. Obok atrakcyjnych lokalizacji jak np. USA i Japonia pojawili się nowi konkurenci: Chiny, Indie i Brazylia. Jeśli UE chce pozostać konkurencyjna i zachować swój model społeczny, pilnie potrzebne są daleko idące reformy. Konkurencja przybrała przy tym takie rozmiary, że żadne z Państw Członkowskich nie odniesie sukcesu działając w pojedynkę. Należy w pełni wykorzystać synergie transgraniczne. Jest to jedyny sposób zwiększenia osiągnięć w zakresie badań i innowacji oraz ich rzeczywistego przekształcenia we wzrost gospodarczy i nowe miejsca pracy w UE. Wysoki poziom wydatków na R&D oraz osiągnięcia w zakresie innowacji przyczyniają się do tworzenia większej liczby lepszych miejsc pracy. Badania naukowe i innowacje są poza tym potrzebne do lepszego przygotowania gospodarki UE na przyszłe wyzwania, dzięki tworzeniu takich rozwiązań dla kwestii wzrostu gospodarczego, rozwoju społecznego i ochrony środowiska, z których korzyści odniosą wszystkie zainteresowane strony.

Niniejszy komunikat opiera się na partnerstwie na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia⁷. Dotyczy on całego spektrum badań i innowacji, łącznie z innowacjami nie posiadającymi charakteru technicznego. Precyzuje on zobowiązania przyjęte we wspólnotowym programie lizbońskim, szczegółowo opisując zarysowane w tym programie planowane środki wspierania badań i innowacji. Komunikat naszkicowuje ambitne działania wykraczające poza plan działań na rzecz osiągnięcia celu 3 % i dotychczasową politykę w zakresie innowacji⁸. Wzmacnia on związki między badaniami naukowymi a innowacjami dzięki koncentracji polityki w zakresie badań na generowaniu nowej wiedzy i jej zastosowaniach, a także na warunkach ramowych dla prowadzenia badań naukowych, oraz skupieniu polityki na rzecz innowacji na przekształcaniu wiedzy w wartości ekonomiczne i sukces rynkowy. Zgodnie z koncepcją Komisji w zakresie lepszego stanowienia przepisów, środki mogące mieć wpływ na konkurencyjność będą przedmiotem oceny wpływu.

⁴ COM(2003) 226 wersja ostateczna.

⁵ <http://www.cordis.lu/indicators/publications.htm> (Key Figures 2005 on Science, Technology and Innovation) oraz <http://epp.eurostat.cec.eu.int/> (dane Eurostat).

⁶ <http://trendchart.cordis.lu/> (European Innovation Scoreboard)

⁷ „Wspólne działania na rzecz wzrostu i zatrudnienia: Wspólnotowy program lizboński” (COM(2005)330 wersja ostateczna) z dnia 20.7.2005 r.

⁸ „Polityka na rzecz innowacji: dostosowanie podejścia Unii w kontekście strategii lizbońskiej” (COM(2003) 112 wersja ostateczna).

ROZDZIAŁ 1 BADANIA NAUKOWE I INNOWACJE W CENTRUM POLITYKI UE

Badania naukowe i innowacje potrzebują przewidywalnego i przyjaznego otoczenia regulacyjnego w celu przyciągnięcia inwestycji prywatnych oraz łatwiejszego wprowadzenia nowych pomysłów na rynek. Odpowiednie działania powinny oprócz celów polityki UE w dziedzinach środowiska, bezpieczeństwa, zdrowia i transportu uwzględniać również specyfikę poszczególnych sektorów, potrzeby MŚP oraz rolę publicznych instytucji związanych z badaniami naukowymi. Wiele procedur administracyjnych i regulacyjnych dotyczących badań i innowacji pozostaje w gestii Państw Członkowskich. Niemniej Wspólnota może zarówno służyć dobrym przykładem w obszarach, w których posiada kompetencje, jak również wspierać Państwa Członkowskie w obszarach, za które są one odpowiedzialne – nie w postaci nasilenia interwencji, lecz poprzez lepsze i bardziej ukierunkowane przepisy oraz polityki.

Mając to na uwadze, wszystkie polityki na poziomie Państw Członkowskich i UE powinny tam gdzie to możliwe zostać „dostrojone” w celu wspierania badań naukowych i innowacji. Powinny one wspierać doskonale osiągnięcia w badaniach podstawowych i stosowanych, a jednocześnie umożliwiać przedsiębiorstwom wytwarzanie, pozyskiwanie i stosowanie technologii, wiedzy i środków finansowych, potrzebnych im do wykorzystywania nowych szans rynkowych.

1.1. *Lepsze przepisy dla nowych technologii*

Przepisy prawne mogą pomagać bądź przeszkadzać badaniom naukowym i innowacjom. Zależy to od ich zaprojektowania, obejmującego ich wpływ na ryzyko komercyjne i pewność prawną, momentu, w którym się pojawiają oraz możliwości dopuszczenia przez nie alternatywnych rozwiązań technicznych. W ramach inicjatywy na rzecz „lepszego stanowienia przepisów”, służącej ulepszeniu prawa wspólnotowego, przeprowadzenie oceny wpływu jest obecnie obowiązkowe dla wszystkich nowych wniosków legislacyjnych Wspólnoty. Należy do tego również ocena wpływu tych wniosków na badania i innowacje.

Istotne jest również przewidywalne, wyprzedzające podejście w kwestii stanowienia prawa, w szczególności do regulacji rynku produktów. W tym przypadku należy określić, w jakich przypadkach istnienie, względnie brak przepisów lub norm, stanowi przeszkodę dla rozwijania i wprowadzania nowych technologii oraz powstawania nowych rynków. Przyszłe środki regulacyjne powinny również zostać uwzględnione w planowaniu działań w zakresie badań i innowacji. **Komisja zintensyfikuje dialog z zainteresowanym stronami w celu określenia barier prawnych dla badań i innowacji**, wykorzystując w szczególności Europejskie Platformy Technologiczne oraz sektorowe panele innowacji, które zostaną utworzone w ramach europejskiej inicjatywy INNOVA. Ułatwi to dalsze spójne rozwijanie technologii oraz otoczenia prawnego.

Inicjatywa „Europe INNOVA” składa się z szeregu sektorowych projektów innowacyjnych, które łączą analizę i doświadczenia praktyczne. Zostanie ona uruchomiona w końcu 2005 r. i będzie obejmować:

- Sektorowy Punkt Obserwacyjny („Sectoral Innovation Watch”), służący ocenie osiągnięć różnych sektorów przemysłu w zakresie innowacji oraz określeniu sił napędowych i wyzwań dla innowacji
- Ogólnoeuropejskie sieci klastrów przemysłowych, zgrupowane w ramach sektorów,

służące identyfikacji i wymianie sprawdzonych rozwiązań w pokrewnych obszarach polityki

- Sieci podmiotów finansujących badania, zorganizowane w ramach sektorów, służące określeniu szczególnych potrzeb przedsiębiorstw w tych sektorach w zakresie finansowania
- Panele innowacji złożone z wysokokwalifikowanych ekspertów odpowiednich sektorów przemysłu, przedstawicieli środowiska akademickiego i decydentów politycznych, służące zatwierdzaniu wyników projektów i sporządzaniu zaleceń politycznych
- Forum „Europe INNOVA”, wirtualną platformę, służącą kontaktom wszystkich inicjatyw związanych z polityką na rzecz innowacji i wymianie sprawdzonych rozwiązań

Warunki, w których działają przedsiębiorstwa, uzależnione są również od jakości przepisów prawnych i ich skutecznego stosowania. Oznacza to, że przepisy Wspólnoty muszą być włączane do przepisów krajowych bez tworzenia dodatkowych utrudnień biurokratycznych, i że stosować należy procedury administracyjne przyjazne badaniom naukowym i innowacjom. Państwa Członkowskie są proszone o transpozycję i stosowanie przepisów Wspólnoty w sposób, który będzie wspierał badania i innowacje.

1.2. Przekierowanie pomocy państwa na badania i innowacje

Rozkwitowi badań i innowacji najlepiej służą otwarte i konkurencyjne rynki. Jednak jak wyjaśniono w planie działań „Pomoc państwa”⁹, niedostatki rynku mogą przeszkodzić w osiągnięciu optymalnego poziomu badań i innowacji. Obok innych instrumentów polityki również pomoc państwa może posłużyć do korekty niedostatków rynku i stworzyć zachęty dla uczestników rynku, w ten sposób ułatwiając badania i innowacje. Istniejące przepisy dają już wprawdzie Państwom Członkowskim duże możliwości w zakresie wspierania badań naukowych i innowacji na drodze pomocy państwa, Komisja zapowiedziała jednak, że dokona przeglądu swoich przepisów, tak by lepiej uwzględniały priorytety polityki Wspólnoty i potrzebę systemu, który jest bardziej przyjazny badaniom i innowacjom.

W tym celu Komisja przedstawiła niedawno dokument konsultacyjny w sprawie **pomocy państwa na rzecz innowacji**, który zawiera konkretne propozycje ulepszenia zasad pomocy państwa przeznaczonej na innowacje, a także zwiększenia możliwości finansowania i pewności prawnej. Celem trwającego nadal przeglądu jest stopniowe ograniczenie pomocy państwa przy jednoczesnym przekierowaniu jej na działania, które przyniosą najtrwalsze efekty w zakresie tworzenia miejsc pracy oraz zwiększenia konkurencyjności i wzrostu gospodarczego. W szczególności **Komisja zamierza zmienić wspólnotowe zasady pomocy państwa w zakresie badań i rozwoju**, tak by lepiej odzwierciedlały priorytety Wspólnoty, np. wspieranie transgranicznej współpracy w zakresie badań, partnerstwa publiczno-prywatne dotyczące badań, rozpowszechnianie wyników badań naukowych oraz duże projekty badawcze o wspólnym europejskim znaczeniu. Komisja planuje również przegląd przepisów dotyczących pomocy państwa oraz kapitału podwyższonego ryzyka.

⁹ „State aid action plan: Less and better targeted state aid: a roadmap for state aid reform 2005-2009”
http://europa.eu.int/comm/competition/state_aid/others/action_plan/saap_en.pdf

Zgodnie z planem działań na rzecz technologii dla środowiska Komisja będzie również pobudzać innowacje ekologiczne oraz zwiększenie produktywności dzięki ekowydajności, w szczególności dokonując przeglądu wytycznych Wspólnoty dotyczących pomocy państwa w dziedzinie środowiska.

1.3. *Zwiększenie wydajności i wykorzystanie własności intelektualnej*

Większość przedsiębiorstw high-tech uważa własność intelektualną (intellectual property, IP) za swój najcenniejszy kapitał. Skuteczna i sprawna ochrona własności intelektualnej ma centralne znaczenie dla badań i innowacji. Jeśli przedsiębiorstwo zaniedbuje ochronę swojej własności intelektualnej, może w ciągu dnia ponieść straty idące w miliony. Jeśli UE chce być atrakcyjną lokalizacją dla przedsiębiorstw high-tech, to potrzebuje taniego, bezpiecznego prawnie i przyjaznego dla użytkowników systemu ochrony własności intelektualnej. Wprowadzenie wspólnotowego znaku towarowego oraz wzoru wspólnotowego były ważnymi krokami w tym kierunku.

Nie istnieje jeszcze niestety podobna procedura w przypadku patentów. Przedsiębiorstwa w UE muszą ponosić duże wyższe koszty opatentowania niż w USA. Przyczyną są głównie wysokie koszty tłumaczeń i utrzymania patentów oraz fakt, że patent europejski w przypadku sporu prawnego musi być broniący oddzielnie przed sądami każdego z Państw Członkowskich, co grozi też wydaniem sprzecznych orzeczeń. Wprowadzenie patentu wspólnotowego oznaczałoby duży krok naprzód dla rozwiązania tych problemów dzięki utworzeniu unijnego sądu patentowego i obniżeniu kosztów tłumaczeń.

Nie będzie to jednak krok wystarczający. Użytkownicy często zaniedbują ochronę własności intelektualnej z powodu nieznaności istniejących możliwości ochrony. W związku z tym **Komisja wzmocni istniejące służby wspierające i informacyjne**, jak np. tak zwany IPR-Helpdesk, oraz **będzie zachęcać do skuteczniejszej współpracy między odpowiednimi instytucjami krajowymi**. Współfinansowanie Wspólnoty może mieć miejsce w przypadku wspólnych projektów w ramach inicjatywy PRO INNO oraz w przypadku koordynacji polityki w ramach inicjatywy RTD OMC.

W roku 2006 Komisja rozpocznie również dialog z przemysłem i innymi zainteresowanymi stronami w celu określenia, jakie użyteczne działania można jeszcze podjąć dla zapewnienia europejskiemu przemysłowi solidnych ram prawnych w zakresie własności intelektualnej.

1.4. *Atrakcyjny jednolity rynek dla naukowców*

UE musi przyciągnąć większą liczbę wysokiej klasy naukowców i w pełni wykorzystywać te zasoby ludzkie, jeśli chce wzmocnić własną pozycję w nauce, technologii i innowacjach. Najzdolniejsze umysły powinny być zachęcane do wybrania kariery naukowej i do pozostania, względnie przyjazdu, do Europy. Wspólnie z Państwami Członkowskim została w ostatnich latach opracowana i wprowadzona w życie szeroko zakrojona, zintegrowana strategia wzmocnienia zasobów ludzkich w europejskich badaniach naukowych.

Ostatecznym celem jest stworzenie w Europie otwartego i konkurencyjnego rynku pracy dla naukowców, poprzez silniejsze zróżnicowanie kompetencji i ścieżek kariery na poziomie ponadnarodowym. Na poziomie krajowym osiągnięto znaczne postępy w zakresie szeregu środków służących usuwaniu barier dla mobilności naukowców, rozwijaniu umiejętności i kompetencji niezbędnych dla ich karier w różnych sektorach i dyscyplinach oraz poprawie ich statusu i rozwoju zawodowego. Mobilni naukowcy napotykają jednak ciągle problemy natury

prawnej, administracyjnej i informacyjnej, szczególnie w związku z podatkami i zabezpieczeniem społecznym, oraz inne bariery utrudniające przekraczanie granic sektorowych bądź państwowych. Bariery te muszą zostać usunięte.

Komisja będzie wspierać i monitorować realizację jej zaleceń w sprawie Europejskiej Karty Naukowca oraz Kodeksu postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych. Podobnie będzie w przypadku dyrektywy w sprawie dopuszczenia oraz pobytu naukowców z państw trzecich przekraczającego trzy miesiące oraz związanego z nią zalecenia, , które będzie wyprzedzać stosowanie niektórych przepisów dyrektywy. Państwa Członkowskie proszone są o realizację tego zalecenia, jak również zalecenia Rady w sprawie krótkookresowych wiz dla naukowców z państw trzecich. **Komisja wspólnie z Państwami Członkowskimi będzie nadal opracowywać i wprowadzać w życie środki mające na celu usuwanie istniejących barier napotykanym przez mobilnych naukowców.** Komisja będzie również działać na rzecz zwiększenia publicznego uznania dla wysiłków naukowców i zachęca do tego również Państwa Członkowskie.

1.5. Wykorzystanie zamówień publicznych dla wspierania badań i innowacji

Inwestycje przedsiębiorstw w badania i innowacje są w dużej mierze określane przez rynek, w szczególności przez wymagania konsumentów. Ponieważ zamówienia publiczne stanowią 16 % PKB UE, władze publiczne są ważnymi podmiotami na rynku. Dysponują one w związku z tym poważnymi środkami pobudzania prywatnych inwestycji w badania i rozwój. Może to następować np. poprzez taką specyfikację wymagań funkcjonalnych, która pozostawia przedsiębiorstwu możliwie dużo swobody na przedstawienie innowacyjnych rozwiązań. Stanowiłoby to dla przedsiębiorstw silną zachętę do maksymalizacji sprawności i parametrów oferowanych produktów i usług , szczególnie wówczas, gdy władze publiczne występują w roli klientów „pilotażowych”, otwierających tzw. „lead markets” dla nowych technologii. Do rynków, na których władze publiczne posiadają duży potencjał pobudzania popytu na nowe technologie należą transport, energia, ochrona środowiska, zdrowie, edukacja oraz informacja i łączność.

Dla wykorzystania tego potencjału urzędnicy odpowiedzialni za zamówienia publiczne potrzebują poparcia politycznego i administracyjnego, a także praktycznego wsparcia. Decydenci polityczni oraz władze publiczne powinni być świadomi możliwości, które oferują nowe ramy prawne w zakresie zamówień publicznych, przede wszystkim w zakresie zachęcania przedsiębiorstw do zwiększania udziału technologii i innowacji w zamawianych towarach i usługach. Potrzebne są nowe narzędzia dla wspierania potrzebnych zmian. W dziedzinie środowiska sporządzono w tym celu w 2004 r. „Podręcznik zamówień publicznych uwzględniających potrzeby ochrony środowiska”.

Komisja będzie wyraźniej zwracać uwagę na korzyści płynące z reorientacji zamówień publicznych na pobudzanie badań i innowacji oraz na możliwości stwarzane w tym zakresie przez wspólnotowe prawo zamówień publicznych. Nastąpi to przy pomocy „Podręcznika zamówień publicznych uwzględniających badania i innowacje”.

Prace te, które będą w pełni zgodne z dyrektywami dotyczącymi zamówień publicznych¹⁰ oraz zasadami pomocy państwa, należy rozpatrywać w szerszym kontekście wielu możliwości, którymi polityka zamówień publicznych może posłużyć się dla realizacji

¹⁰ Dyrektywy UE 2004/17 oraz 2004/18.

lizbońskiego partnerstwa na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia. W związku z tym Komisja zapewni spójność różnych zapoczątkowanych inicjatyw oraz zanalizuje w jaki sposób najlepiej zrealizować znaczący wkład, który zamówienia publiczne mogą wnieść w osiągnięcie celów lizbońskich. Wysiłki te mogą przynieść lepsze rezultaty, jeśli zainteresowane strony oraz urzędnicy odpowiedzialni za zamówienia publiczne w Państwach Członkowskich będą gotowi do uczenia się od siebie nawzajem i do wymiany sprawdzonych rozwiązań.

1.6. Lepsze i szersze wykorzystanie zachęt podatkowych

Dobrze pomyślane zachęty podatkowe mogą wspierać badania i innowacje przedsiębiorstw w sposób prostszy i bardziej przewidywalny niż subsydia, jednakże za cenę ograniczenia możliwości wspierania badań i innowacji w ściśle określonych obszarach. Wiele Państw Członkowskich wprowadziło w ostatnich latach nowe zachęty podatkowe lub znacząco rozszerzyło istniejące instrumenty w celu pobudzenia badań w sektorze prywatnym. W wielu Państwach Członkowskich stanowią one obecnie zasadniczą część łącznych publicznych nakładów w zakresie wspierania badań w przedsiębiorstwach. Koncepcja oraz stosowanie zachęt podatkowych są jednakże bardzo zróżnicowane, co prowadzi do mało atrakcyjnego, niejednolitego otoczenia podatkowego.

Zachęty podatkowe wchodzą zasadniczo w zakres kompetencji Państw Członkowskich. Ich skuteczność i stabilność mogłyby jednak zostać polepszone poprzez zidentyfikowanie i rozpowszechnianie sprawdzonych rozwiązań zgodnych z prawem Wspólnoty, oraz poprzez wspieranie w całej Unii uzgodnionych koncepcji dotyczących wspólnych problemów, takich jak transgraniczny outsourcing badań, ekspansja młodych przedsiębiorstw prowadzących intensywną działalność badawczą lub wzajemne dostosowanie krajowego wsparcia dla dużych europejskich projektów badawczych. Można również zbadać możliwość ich rozszerzenia na inne formy innowacji, jak np. wzornictwo czy inżynierię procesów. Wszystkie systemy tego rodzaju muszą być oczywiście zgodne z prawem wspólnotowym.

Podczas konstruowania zachęt podatkowych należy zwrócić szczególną uwagę na MŚP, które często dokonują outsourcingu działalności badawczej lub pozyskują nowe technologie w drodze transferu technologii. Młode innowacyjne MŚP często również wypracowują niższe zyski, bądź nawet ponoszą straty, przez co zachęty podatkowe nie przynoszą im tak dużych korzyści jak dużym przedsiębiorstwom.

Komisja zamierza przyjąć komunikat mający doprowadzić do bardziej skutecznego, stabilnego i w większym stopniu uzgodnionego stosowania zachęt podatkowych w całej UE. Będzie on zawierał wytyczne w sprawie konstruowania i stosowania zachęt podatkowych dla pobudzania R&D, w tym specjalne uregulowania dla obszarów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania.

Przesunięcie badań naukowych i innowacji w centrum polityki UE:			
	Komisja zobowiązuje się:	Państwa Członkowskie są proszone o:	Odniesienie:
1.1	zintensyfikować dialog z zainteresowanymi stronami w celu zidentyfikowania przeszkód prawnych dla badań i innowacji	transpozycję prawa wspólnotowego w sposób, który będzie sprzyjał badaniom i innowacjom	IG 7 i 14
1.2	przyjąć uregulowania w zakresie pomocy państwa bardziej przyjazne dla badań i innowacji	pełne wykorzystanie możliwości stwarzanych przez nowe ramy prawne w celu wspierania badań i innowacji	IG 7 i 13
1.3	wspierać działania na rzecz poprawy oraz efektywnego stosowania systemu praw własności intelektualnej	przyjęcie patentu wspólnotowego, a póki to nie nastąpi, o ulepszenie istniejącego systemu	IG 8 CLP działanie I.1
1.4	wspierać, monitorować oraz dalej rozwijać działania w ramach strategii rozwoju zasobów ludzkich w obszarze badań	wdrożenie (po ich przyjęciu) dyrektywy i zaleceń w sprawie zasobów ludzkich w obszarze badań, a także innych środków	IG 7 CLP działanie III.10
1.5	wspierać wykorzystanie zamówień publicznych dla pobudzania badań i innowacji	rozważenie możliwości dokonania przeglądu procedur zamówień publicznych przy wykorzystaniu wymiany doświadczeń oraz możliwości stwarzanych przez nowe przepisy	IG 3 i 8
1.6	przygotować wytyczne w zakresie wspierania i optymalnego stosowania zachęt podatkowych dla R&D	wdrożenie na zasadzie dobrowolności mających się ukazać wytycznych przy uwzględnieniu sytuacji krajowej	IG 7 CLP działanie III.9

ROZDZIAŁ 2 BADANIA NAUKOWE I INNOWACJE W CENTRUM FINANSOWANIA PRZEZ UE

Programy pomocy publicznej mają zasadnicze znaczenie dla „doskonałych osiągnięć i atrakcyjności bazy naukowej”, jak również dla innowacyjnych osiągnięć przedsiębiorstw. Przy podziale wydatków publicznych należy na wszystkich poziomach priorytetowo traktować badania naukowe i innowacje. Ponadto należy lepiej wykorzystywać różnorodne mechanizmy pomocy publicznej dla osiągnięcia efektu dźwigni w postaci zwiększonych inwestycji sektora prywatnego: dotacje, instrumenty kapitału własnego, systemy gwarancji oraz inne mechanizmy podziału ryzyka.

Komisja poszła w tym kierunku w przypadku wniosków dotyczących siódmego programu ramowego na rzecz badań¹¹ (FP7) oraz programu ramowego na rzecz konkurencyjności i innowacji¹² (CIP), Funduszy Strukturalnych¹³, Funduszu Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz innych ważnych instrumentów. Są to wzajemnie uzupełniające się instrumenty, z których każdy charakteryzuje odrębna forma zarządzania (governance). Państwa Członkowskie

¹¹ COM(2005) 119 wersja ostateczna.

¹² COM(2005) 121 wersja ostateczna.

¹³ COM(2005) 299 wersja ostateczna.

również powinny zwiększyć wysiłki, uwzględniając własny specyficzny kontekst oraz wykorzystując doświadczenia innych.

2.1. Mobilizacja środków publicznych i prywatnych na rzecz kluczowych technologii

Rada oraz Parlament Europejski proszone są o przyjęcie wniosków Komisji dotyczących FP7 oraz CIP, które zapewnią środki i instrumenty finansowe potrzebne do podjęcia wyzwań nowego lizbońskiego partnerstwa na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia.

W przypadku FP7 Komisja proponuje utrzymać jako główny instrument transgraniczne projekty współpracy, które polegają zazwyczaj na współpracy przemysłu i publicznych ośrodków badań. Komisja proponuje ponadto nowe koncepcje, które dodatkowo zwiększą znaczenie FP7 dla przemysłu. Komisja proponuje w szczególności utworzenie długoterminowych partnerstw publiczno-prywatnych, tzw. „Wspólnych Inicjatyw Technologicznych”, w obszarach, gdzie wobec zakresu badań oraz wymaganych zasobów materialnych i ludzkich, istniejące systemy są niewystarczające. Będą one realizować części programów badań strategicznych określonych przez Europejskie Platformy Technologiczne, w koordynacji z krajowymi programami i projektami w tym samym obszarze. Ich celem będzie połączenie finansowania ze wspólnotowych i krajowych środków publicznych ze środkami sektora prywatnego. W razie potrzeby mogą zostać wykorzystane pożyczki EBI.

Kolejnym nowym instrumentem zaproponowanym w ramach FP7 jest „mechanizm finansowania oparty na podziale ryzyka”. Służy on ułatwieniu dostępu do pożyczek EBI podmiotom uczestniczącym w dużych europejskich projektach badawczych w rodzaju nowych infrastruktur badawczych bądź dużych projektów realizowanych w ramach współpracy, w tym projektem EUREKA. Dzięki dzieleniu ryzyka z EBI mechanizm pozwoli na zwiększenie wysokości pożyczek na projekty badawcze oraz na finansowanie projektów o wyższym poziomie ryzyka niż byłoby to w normalnych warunkach możliwe w przypadku finansowego zaangażowania EBI.

Propozycje Komisji w przypadku FP7 mają również na celu wzmocnienie możliwości MŚP w zakresie badań i innowacji. Aby wesprzeć outsourcing badań przez MŚP lub stowarzyszenia MŚP, Komisja zaproponowała podwojenie środków finansowych przeznaczonych na działania specjalne. Nastąpi dalsze zwiększenie udziału MŚP w siódmym programie ramowym dzięki należytemu uwzględnieniu potrzeb tego sektora w określaniu zawartości obszarów tematycznych oraz poprzez dalsze uproszczenie i racjonalizację procedur administracyjnych i finansowych. Komisja będzie ponadto nadal wspierać udział MŚP w programach badawczych UE.

W dziedzinie technologii teleinformatycznych (ICT) Komisja uruchomiła inicjatywę i2010¹⁴. Podkreśla ona dominującą rolę ICT jako zasadniczego czynnika umożliwiającego innowacje. Dla przykładu, szerokopasmowa łączność stacjonarna bądź bezprzewodowa jest podstawowym warunkiem stworzenia podstawowej infrastruktury dla innowacji i gospodarki opartej na wiedzy. Technologie teleinformatyczne pobudzają popyt na nowe zastosowania i usługi oraz zapewniają przedsiębiorstwom możliwości zwiększenia produktywności poprzez innowacje w procesach. Program na rzecz konkurencyjności i innowacji pozwoli wspierać przejście oraz lepsze wykorzystanie technologii teleinformatycznych w sektorze publicznym i prywatnym.

¹⁴ „i2010 – Europejskie społeczeństwo informacyjne na rzecz wzrostu i zatrudnienia” (COM(2005) 229 wersja ostateczna); http://europa.eu.int/information_society/eeurope/i2010/index_en.htm

Ekoinnowacje, w tym metody zwiększenia sprawności energetycznej, posiadają duży potencjał tworzenia przewag konkurencyjnych dla przedsiębiorstw europejskich. Wniosek dotyczący programu na rzecz konkurencyjności i innowacji obejmuje wsparcie dla projektów pilotażowych oraz dla przekształcania innowacyjnych technologii ekologicznych w produkty rynkowe, zgodnie z planem działań na rzecz technologii dla środowiska¹⁵.

Dla zamknięcia luk istniejących między badaniami naukowymi a wdrożeniem ich rezultatów zapewnione są dalsze środki finansowe Wspólnoty, np. z linii budżetowych sieci transeuropejskich, przy pomocy których wspierane są projekty przemysłowe w dziedzinie systemów nawigacji radiowej (GALILEO), kolejnictwa, kontroli ruchu lotniczego oraz inne inteligentne systemy transportowe.

2.2. *Wykorzystanie Europejskich Funduszy Strukturalnych dla wspierania badań i innowacji*

Wspierana przez Fundusze Strukturalne polityka spójności w coraz większym stopniu koncentruje się na zagadnieniach wiedzy, badań naukowych i innowacji. Tam gdzie regiony, Państwa Członkowskie i Komisja wspierają rozwój w ramach podejścia oddolnego, opartego na partnerstwie i podziale zarządzania środkami, sprawdza się to jako bardzo skuteczny instrument prowadzący do przyspieszenia wzrostu i tworzenia nowych miejsc pracy. W bieżącym okresie programowania (2000-2006) poczyniono już poważne starania w tym zakresie – wydatki na badania i innowacje stanowią 7,4 % łącznych wydatków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego przeznaczonych dla słabiej rozwiniętych regionów (7,5 mld EUR) oraz 11 % wydatków dla regionów znajdujących się w fazie restrukturyzacji gospodarki (2,4 mld EUR). Komisja zaproponowała znaczne zwiększenie przez Państwa Członkowskie wydatków w tym obszarze w kolejnym okresie programowania. Podobne starania podejmowane są w przypadku Europejskiego Funduszu Społecznego.

Podejście to znalazło odzwierciedlenie w sporządzonym przez Komisję projekcie strategicznych wytycznych dla polityki spójności¹⁶, który zakłada, że Fundusze Strukturalne będą w pełni służyć realizacji partnerstwa na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia. Finansowanie może dotyczyć całej gamy działań związanych z badaniami naukowymi i innowacjami, takich jak regionalne i ponadregionalne „klastry”, centra doskonałości, transfer technologii, usługi wspierające działalność gospodarczą, a także działania rozwijające kapitał ludzki oraz pomagające pracownikom i przedsiębiorstwom przewidywać zmiany ekonomiczne i dostosowywać się o nich. Regiony i Państwa Członkowskie mogą wykorzystywać Fundusze Strukturalne w sposób elastyczny, najlepiej odpowiadający im specyficznym potrzebom, oraz wykorzystywać synergie z FP7 i CIP. Innowacyjne działania będą również współfinansowane przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, w celu opracowania nowych, wysokiej jakości produktów o wysokiej wartości dodanej oraz wspierania zrównoważonego wykorzystywania zasobów naturalnych. Komisja, przy pomocy strategicznych wytycznych oraz interakcji z Państwami Członkowskimi i regionami, będzie wspierać wykorzystanie Funduszy Strukturalnych i

¹⁵ „Pobudzanie technologii na rzecz zrównoważonego rozwoju: plan działań na rzecz technologii dla środowiska w Unii Europejskiej (COM(2004) 38 wersja ostateczna); http://europa.eu.int/eur-lex/en/com/cnc/2004/com2004_0038en01.pdf

¹⁶ Strategiczne wytyczne określają ramy strategiczne dla nowych programów operacyjnych, które mają być wspierane przez Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejski Fundusz Społeczny (ESF) oraz Fundusz Spójności. Zob. COM(2005) 299 wersja ostateczna.

Funduszu Rozwoju Obszarów Wiejskich w celu polepszenia wiedzy oraz innowacji na rzecz wzrostu.

Państwa Członkowskie proszone są o jak najpełniejsze wykorzystanie Funduszy Strukturalnych i Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich dla zbudowania i wzmocnienia silnych systemów badań naukowych i innowacji.

2.3. *Poprawa dostępu MŚP do źródeł finansowania*

Dostęp do źródeł finansowania jest w dalszym ciągu istotnym problemem dla przedsiębiorstw, w tym także dla innowacyjnych MŚP. Przedsiębiorstwa innowacyjne oraz prowadzące intensywną działalność badawczo-rozwojową napotykać często trudności w pozyskaniu środków finansowych między etapem demonstracji nowej technologii, procesu, produktu lub usługi a ich wprowadzeniem na rynek. Rynek finansowy dla przedsiębiorstw innowacyjnych, począwszy od etapu ich zakładania aż po fazę ekspansji, jest w dalszym ciągu słabo rozwinięty w porównaniu z rynkami największych konkurentów UE.

Lepszy dostęp do kapitału własnego i quasi kapitału własnego jest również potrzebny bardziej dojrzałym innowacyjnym MŚP po to, by poprzez kolejne inwestycje przedsiębiorstwa te były w stanie osiągnąć pełen potencjał, wprowadzić swoje produkty i usługi na rynek oraz w dalszym ciągu finansować prowadzone badania naukowe. Wymaga to zachęt pobudzających do podejmowania większego ryzyka oraz zmiany podejścia instytucji finansowych, prywatnych inwestorów oraz aniołów biznesu (business angels). W związku z tym w komunikacie, który ma zostać opublikowany w 2006 r., Komisja dokładniej zbada różne aspekty finansowania wzrostu i działań podejmowanych przez UE.

W programie ramowym na rzecz konkurencyjności i innowacji Komisja przedstawiła konkretne propozycje poprawy dostępu MŚP do źródeł finansowania. Zaproponowany nowy mechanizm dla szybko rozwijających się innowacyjnych MŚP poprawi i wzmocni wspólnotowe mechanizmy podziału ryzyka i zysków z prywatnymi inwestorami i spełni rolę dźwigni w zapewnieniu przedsiębiorstwom innowacyjnym kapitału własnego. Zaproponowany system gwarancji dla MŚP poprawi dostęp MŚP do kapitału własnego i quasi kapitału własnego (finansowanie typu „mezzanine”) poprzez podział ryzyka związanego z tymi operacjami. Szczególne wsparcie otrzymają MŚP pracujące nad eko-innowacjami. Powyższe instrumenty będą zarządzane przez Europejski Fundusz Inwestycyjny oraz będą uzupełnieniem inicjatywy grupowej Europejskiego Banku Inwestycyjnego w zakresie inwestycji w innowacje¹⁷. Instrumenty te powinny również dążyć do synergii ze środkami polepszającymi dostęp MŚP do źródeł finansowania w ramach Funduszy Strukturalnych, takimi jak dotacje i pożyczki.

Ponadto Komisja zaprosi zainteresowane strony do wspólnego określenia pozostałych problemów dotyczących finansowania oraz zbadania możliwych rozwiązań. Na przykład w chwili obecnej MŚP nie mogą w dogodny sposób wykorzystywać posiadanych praw własności intelektualnej (IPR) w celu pozyskania finansowania dłużnego, które stanowi znaczną część ich zewnętrznych źródeł finansowania. Stanowi to w szczególności problem dla MŚP z sektora high-tech i prowadzących intensywną działalność badawczą, które często nie są w stanie zapewnić innych zabezpieczeń instytucjom finansowym, ponieważ IPR stanowią ich główne aktywa. Komisja będzie zachęcać środowisko finansowe, organy

¹⁷ Inicjatywa „Innowacja 2010”: <http://www.eib.eu.int/site/index.asp?designation=i2i>

odpowiedzialne za zagadnienia rachunkowości oraz środowiska związane z własnością intelektualną do zbadania możliwości wyceny IPR¹⁸.

2.4. Mobilizowanie programów krajowych i innych źródeł finansowania badań naukowych i innowacji w Europie

Wspólnotowe źródła finansowania wspierające działania w dziedzinie badań i innowacji stanowią jedynie niewielką część wysiłków europejskiego sektora publicznego¹⁹. By zrównoważyć brak masy krytycznej programy krajowe muszą zwiększyć swą skuteczność i komplementarność, przyczyniając się do powstania całkowicie zintegrowanej Europejskiej Przestrzeni Badań i Innowacji oraz systematycznie mobilizować krajowe źródła finansowania, tak by wspierać działania w dziedzinie badań naukowych i innowacji w Europie. Inicjatywa ERA-NET²⁰ otworzyła perspektywy dla wzmożonej współpracy międzynarodowej, tym samym pokazując skuteczność tego podejścia.

Komisja wystąpiła z propozycją poszerzenia i wzmocnienia instrumentów Wspólnoty służących dalszemu pobudzaniu międzynarodowej współpracy i koordynacji pomiędzy regionalnymi i krajowymi programami wspierającymi badania naukowe i innowacje. W ten sposób Wspólnota będzie bezpośrednio wspierać opracowywanie i realizację przez Państwa Członkowskie wspólnych programów w dziedzinie badań i innowacji. Instrumenty te obejmują program ERA-NET Plus, nowe inicjatywy podejmowane na podstawie art. 169 Traktatu WE w ramach siódmego programu ramowego oraz program na rzecz wspierania innowacji w przedsiębiorstwach w ramach programu ramowego na rzecz konkurencyjności i innowacji (CIP), wykorzystujący inicjatywę PRO INNO, której rozpoczęcie zaplanowano na połowę 2006 r.

*Inicjatywa **PRO INNO** ma na celu wspieranie międzynarodowej współpracy pomiędzy agencjami i programami na rzecz innowacji poprzez:*

- Utworzenie platformy „INNO Learning” w celu określenia i dalszej oceny dobrych praktyk wspierających innowacje poprzez wzajemną weryfikację oraz badania wpływu
- Wspieranie utworzenia sieci INNO w celu skupienia podmiotów zarządzających regionalnymi/krajowymi programami innowacji, tak by ułatwić współpracę międzynarodową
- Wspieranie szczególnych międzynarodowych inicjatyw w zakresie innowacji oraz partnerstw publiczno-prywatnych w ramach działań INNO

Zaproszenie do składania wniosków zostanie ogłoszone w październiku 2005 r.

W większości państw UE, za wyjątkiem Zjednoczonego Królestwa, darowizny stanowią słabo rozwinięte źródło finansowania badań naukowych (w szczególności badań podstawowych). Należy zatem zwiększyć znaczenie fundacji i funduszy powierniczych w pozyskiwaniu środków na badania naukowe. Oznacza to konieczność uwzględnienia szeregu kwestii natury

¹⁸ Patrz także działania dot. opracowywania sprawozdań na temat kapitału intelektualnego w rozdziale 3.5

¹⁹ Na przykład na szósty program ramowy przypada 5 % badań finansowanych ze środków publicznych w UE

²⁰ <http://www.cordis.lu/coordination/era-net.htm>

prawnej, regulacyjnej i podatkowej. Fundacje powinny charakteryzować się także większą przejrzystością i odpowiedzialnością, tak by wzbudzić zaufanie donatorów. **Komisja bada sposoby rozwoju i wykorzystania potencjału dobroczynności jako źródła finansowania badań naukowych.**

Badania naukowe i innowacje w centrum finansowania z budżetu UE			
	Komisja zobowiązuje się do:	Państwa Członkowskie są zachęcane do:	Odniesienie :
2.1	zachęcania do korzystania z Funduszy Strukturalnych w celu pobudzania badań naukowych i innowacji	przyjęcia wniosków Komisji dotyczących Funduszu Spójności i Funduszy Strukturalnych oraz pełnego wykorzystywania szerokiego wachlarza nowych możliwości oferowanych przez te fundusze oraz przez Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, w zakresie badań naukowych i innowacji	CLP działania II.1 do 3, III.1 i 2
2.2	wspierania lepszego dostępu do źródeł finansowania dla innowacyjnych MŚP	pełnego wykorzystywania programów w zakresie kapitału własnego i gwarancji oraz zaangażowania środowisk finansowych do ułatwiania dostępu do źródeł finansowania	IG 8 i 15
2.3	wspierania opracowywania nowych technologii i ich wprowadzania na rynek	przyjęcia wniosków Komisji w sprawie siódmego programu ramowego w dziedzinie badań naukowych oraz programu ramowego na rzecz konkurencyjności i innowacji, wspólnie z Parlamentem Europejskim	CLP działania II.4 i 5
2.4	mobilizowania krajowych i regionalnych programów w dziedzinie badań i innowacji oraz innych źródeł finansowania	maksymalnego wykorzystywania wspólnotowych mechanizmów wsparcia finansowego w celu pobudzania współpracy międzynarodowej	IG 8 CLP II.4

ROZDZIAŁ 3 BADANIA NAUKOWE I INNOWACJE JAKO GŁÓWNY PRIORYTET PRZEDSIĘBIORSTW

Gdy badania i innowacje są głównym priorytetem przedsiębiorstw, stają się siłą napędową dobrobytu i wzrostu gospodarczego. Powszechnie wiadomo, że innowacyjne osiągnięcia przedsiębiorstw rosną, gdy przedsiębiorstwa te są powiązane w klastry i sieci. Polityka publiczna nie może prowadzić do tworzenia klastrów, jednak finansowanie ze środków publicznych może je wspierać. Aby podstawy naukowe UE wzmocniły podstawy jej przemysłu należy dążyć do znacznej poprawy współpracy pomiędzy działalnością badawczą sektora publicznego i przemysłem.

Przedsiębiorstwa oraz formułowanie polityk mogą skorzystać z lepszych informacji dotyczących tendencji w zakresie prywatnych inwestycji w badania i innowacje, zwłaszcza w poszczególnych sektorach. W procesie kształtowania polityk w dziedzinie badań i innowacji większy nacisk należy położyć na potrzeby poszczególnych sektorów. Należy także ulepszyć usługi wspierające przedsiębiorstwa przy wprowadzaniu nowych technologii na rynek oraz w zakresie innowacji, w szczególności by pomóc MŚP w przezwyciężeniu ich szczególnych problemów i doprowadzić do ich uczestnictwa w europejskich sieciach.

3.1. *Wzmocnione partnerstwa między uczelniami wyższymi a przemysłem*

Nieoptymalna współpraca w zakresie badań oraz transferu wiedzy pomiędzy publicznymi organizacjami badawczymi (PRO), w szczególności uczelniami wyższymi, a przemysłem jest jedną ze słabych stron europejskiego systemu badań i innowacji. Podczas gdy szereg Państw Członkowskich dokonało już wiele w tym obszarze, ich działania były często prowadzone jedynie z krajowej perspektywy. Dlatego też zasady i praktyki stosowane obecnie w UE, w szczególności dotyczące praw własności do wyników badań finansowanych ze środków publicznych oraz umów kontraktowych pomiędzy PRO i przemysłem, są niejednolite.

Bardziej jednolite zasady i praktyki obejmujące całą UE mogłyby wspierać powiązania pomiędzy PRO i przemysłem oraz zwiększałyby ich wpływy. Pomogłoby to w tworzeniu działających na równych zasadach transgranicznych partnerstw badawczych pomiędzy uczelniami a przemysłem, przyczyniając się w ten sposób do Europejskiej Przestrzeni Badań i Innowacji.

W tym celu **Komisja wystosuje komunikat określający wytyczne UE służące poprawie współpracy w dziedzinie badań i transferu wiedzy pomiędzy PRO a przemysłem**. Państwa Członkowskie i inne zainteresowane strony będą zachęcane do dobrowolnej i elastycznej realizacji tych wytycznych. Wytyczne te powstaną w oparciu o istniejące dobre praktyki (stosowane zarówno przez Państwa Członkowskie, jak i zainteresowane strony), takie jak inicjatywa na rzecz odpowiedzialnego partnerstwa (Responsible Partnering Initiative), zainicjowana przez szereg europejskich stowarzyszeń przemysłowych i uniwersyteckich²¹.

Komisja zaproponuje również działanie, które ma na celu wzmocnienie pozycji uczelni wyższych w dziedzinie badań naukowych i technologii w Europie, także w zakresie tworzenia wiedzy dla i wspólnie z przedsiębiorstwami oraz transferu wiedzy do społeczeństwa. Program w zakresie mobilności „Partnerstwa i ścieżki rozwoju między przemysłem a uczelniami wyższym” realizowany w ramach siódmego programu ramowego, przyczyni się do wzmożonego dzielenia się wiedzą poprzez wspólne partnerstwa badawcze obejmujące zatrudnianie doświadczonych naukowców, oddelegowanie personelu, itp. W kontekście nowych ram pomocy państwa na rzecz badań i rozwoju Komisja sprecyzuje kwestię partnerstw pomiędzy uczelniami a przemysłem w odniesieniu do zasad dotyczących pomocy państwa.

3.2. *Bieguny innowacji oraz klastry ukierunkowane na badania i klastry przemysłowe*

W UE działa wiele dynamicznych klastrów przemysłowych, choć są one mniejsze i w mniejszym stopniu zintegrowane niż klastry w USA. Badania i innowacje ponoszą zatem straty z powodu fragmentaryczności, podobnie jak rynek wewnętrzny. Aby uczynić je jak najbardziej atrakcyjnymi dla inwestorów zagranicznych, bieguny innowacji i klastry muszą osiągnąć masę krytyczną. Nie mogą one powstawać zupełnie od zera, lecz w oparciu o solidne podstawy przemysłowe i zaufanie pomiędzy środowiskiem naukowym i przemysłem.

Tworzenie sieci w obrębie klastrów i pomiędzy dopełniającymi się klastrami jest kluczowym czynnikiem wpływającym na ich pomyślny rozwój. Centra szkoleniowe i badawcze, instytucje finansowe, doradcy w zakresie innowacji i własności intelektualnej, miejscowe i

²¹ EIRMA, EUA, Proton i EARTO, “Handbook on responsible partnering”, <http://www.eirma.asso.fr>

regionalne agencje rozwoju oraz inne organizacje wspierające odgrywają decydującą rolę w maksymalnym wykorzystaniu kreatywnego potencjału przedsiębiorstw. Stale rosnąca złożoność produktów i procesów oraz potrzeba łączenia usług takich jak utrzymanie, logistyka i wprowadzanie do obrotu stwarzają problemy nawet dla najlepszych klastrów. Współpraca pomiędzy klastrami może pomóc w rozwiązaniu tych problemów.

*Inicjatywa „**Regiony wiedzy**” będzie wspierać międzynarodowe uczenie się od siebie i współpracę pomiędzy klastrami prowadzącymi intensywną działalność badawczą, skupiając władze regionalne i agencje rozwoju, publiczne organizacje badawcze, przemysł oraz inne zainteresowane strony. Główne działania obejmują:*

- Analizę, opracowanie i realizację programów badawczych dotyczących klastrów regionalnych oraz współpracy między nimi.
- „Mentorowanie” regionów słabiej rozwiniętych pod względem badań przez wysoko rozwinięte regiony.
- Działania mające na celu poprawę integracji podmiotów i instytucji badawczych z gospodarkami regionalnymi.

Państwa Członkowskie zachęca się do opracowania regionalnych i krajowych strategii dla klastrów i biegunów innowacyjnych przy pomocy wsparcia ze strony Europejskich Funduszy Strukturalnych. Szereg środków na poziomie UE będzie zachęcać i wspierać wysiłki podejmowane w Państwach Członkowskich i regionach. Komisja dostarczy im instrukcję służącą analizie mocnych stron i strategii klastrów działających w UE. **Inicjatywa „Europe-INNOVA” zapewni wsparcie dla tworzenia sieci pomiędzy klastrami przemysłowymi** w celu wzmocnienia międzynarodowej współpracy i poznania sposobów tworzenia i zarządzania udanymi inicjatywami w zakresie klastrów.

Wreszcie, w ramach siódmego programu ramowego zaproponowano zwiększenie środków w celu kontynuacji wspólnotowej inicjatywy „Regiony wiedzy”, która wspiera sformułowanie i realizację polityk sprzyjających rozwojowi klastrów ukierunkowanych na badania.

3.3. Proaktywne usługi wspierające przedsiębiorstwa w pobudzaniu badań i innowacji

MŚP odgrywają zasadniczą rolę w gospodarce Unii Europejskiej zapewniając w UE-25 około 66% miejsc pracy w sektorze prywatnym oraz 57% wartości dodanej. Wiele z nich boryka się jednak z trudnościami wynikającymi z ich rozmiaru, w szczególności jeśli chodzi o innowacje, dostęp do informacji, tworzenie sieci i poszukiwanie partnerów. Władze publiczne powinny zająć się odnośnymi problemami na rynku poprzez ułatwianie rozpowszechniania technologii wśród MŚP i wzmacnianie ich zdolności do opracowania, zdobycia, przyjęcia i zastosowania nowych technologii.

Polityka UE w dziedzinie innowacji usprawnia zatem międzynarodowy transfer technologii (ITT) pomiędzy przedsiębiorstwami i zachęca je do wprowadzania innowacji na rynek, w szczególności poprzez sieć centrów przekazu innowacji²², które zapełniają lukę na rynku stanowiąc regionalne ramy dla współpracy w Europie oraz łącząc wiedzę podstawową z

²² <http://irc.cordis.lu/>

kompetencjami i kontaktami na poziomie europejskim. **Komisja będzie nadal wspierać sieć centrów przekazu innowacji, zachęcając do synergii z innymi sieciami wspierania przedsiębiorstw**, takimi jak centra EuroInfo, mając na celu tworzenie licznych „punktów usługowych” oraz poprawę i poszerzenie zakresu, skuteczności i jakości świadczonych przez nie usług. Komisja zachęca również do tworzenia sieci, które wzmacniają innowacje poprzez międzyregionalną współpracę w ramach Funduszy Strukturalnych. Ulepszenia te skupią się przede wszystkim na działaniach w zakresie transferu technologii oraz poszukiwania partnerów pomiędzy innowacyjnymi MŚP, organizacjami badawczymi i dużymi przedsiębiorstwami.

3.4. Zarządzanie innowacjami i przemiany społeczne

„Zarządzanie innowacjami” jest warunkiem niezbędnym dla pomyślnego rozwoju innowacji w przedsiębiorstwach. Wiele przedsiębiorstw, w szczególności MŚP napotyka trudności w planowaniu, realizacji i wprowadzaniu na rynek innowacyjnych produktów oraz we wprowadzaniu innowacyjnych procesów produkcyjnych. Innowacja nie może funkcjonować bez uwzględnienia czynnika ludzkiego. Dlatego też, oprócz określonych umiejętności badawczych i kwestii związanych z karierą naukową omówionych w ramach strategii przedstawionej w pkt. 1.4, również dalsze kształcenie i szkolenie zawodowe jest istotne dla utrzymywania umiejętności i wiedzy kapitału ludzkiego w Europie na stałym poziomie, co jest niezbędne dla innowacji. Obejmuje to umiejętności związane z przedsiębiorczością i gotowość do podejmowania ryzyka.

W celu utrzymania własnej konkurencyjności przedsiębiorstwa każdej wielkości powinny być bardziej elastyczne w reagowaniu na gwałtowne zmiany w zakresie popytu, przystosowywać się do nowych technologii, takich jak technologie teleinformatyczne i e-gospodarka oraz być w stanie na bieżąco wprowadzać innowacje. W tym celu należy wspierać i rozpowszechniać innowacyjne formy pracy, jak podkreślono w Europejskiej Strategii Zatrudnienia. Również program „Edukacja i szkolenie 2010”²³ i zintegrowany program działań w zakresie kształcenia ustawicznego²⁴ są istotne w ułatwianiu przemian strukturalnych i społecznych.

Innowacje wymagają inwestycji w zasoby ludzkie i rozwój umiejętności. Zaangażowanie na rzecz innowacji i badań jest także wyrazem odpowiedzialności społecznej przedsiębiorstwa²⁵ (CSR). Inicjatywy organizowane na zasadzie dobrowolności, które wykraczają poza wymogi prawne, wynikające z umów oraz inne wymogi, mogą pobudzać konkurencyjność przedsiębiorstwa oraz innowacje w zakresie społeczeństwa i środowiska łączące korzyści gospodarcze przedsiębiorstwa z celami społecznymi. **Komisja będzie sprzyjać takim innowacyjnym praktykom w zakresie odpowiedzialności społecznej przedsiębiorstwa wśród firm europejskich.**

W celu wspierania rozpowszechniania dobrych praktyk w zakresie zarządzania innowacjami Komisja będzie ułatwiała opracowanie nowych narzędzi służących samoocenie, które mogłyby być stosowane przez regionalne i krajowe agencje innowacji wspierające MŚP.

²³ Komunikat Komisji „Education and Training 2010: The Success of the Lisbon Strategy Hinges on Urgent Reforms” (COM(2003) 685 wersja ostateczna) z 11.11.2003 r.
http://europa.eu.int/comm/education/policies/2010/et_2010_en.html

²⁴ Wniosek dotyczący decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej zintegrowany program działań w zakresie kształcenia ustawicznego (COM(2004) 474 wersja ostateczna) z 14.7.2004 r.

²⁵ CSR polega na dobrowolnym uwzględnieniu przez przedsiębiorstwa aspektów natury społecznej i środowiskowej w ich działalności oraz relacjach z zainteresowanymi stronami (COM(2002)347).

Ponadto **Komisja będzie zachęcała do utworzenia nowej Europejskiej nagrody za osiągnięcia w zakresie innowacji** jako najwyższej nagrody mającej na celu podniesienie statusu przedsiębiorców europejskich odnoszących sukcesy w zakresie innowacji.

3.5. *Możliwości innowacyjnych usług*

Sektor usług odgrywa ważną rolę we wzroście gospodarczym i tworzeniu nowych miejsc pracy. Obecnie innowacje w zakresie usług są uwarunkowane głównie przez nowe oferty, które odpowiadają na potrzeby klientów. Jednakże usługi są w coraz większym stopniu warunkowane także przez większe nakłady inwestycyjne na badania i uzależnione od przyjęcia nowych technologii.

W związku z rosnącym znaczeniem usług w gospodarce europejskiej, **do końca 2006 r. Komisja**, w oparciu o prace i polityczne zalecenia europejskiego forum usług związanych z przemysłem²⁶, **określi strategię wspierania innowacyjnych usług w UE**. Mechanizmy wspierające innowacje zostaną dostosowane do określonych potrzeb sektora usług, jak również zostaną podjęte szczególne wysiłki w celu udoskonalenia oceny innowacji opartych na usługach.

3.6. *Ustanowienie Europejskiego Systemu Monitorowania Badań Przemysłowych i Innowacji oraz ulepszenie sprawozdawczości w zakresie kapitału intelektualnego*

Pomimo, że poziom inwestycji na badania najważniejszych przedsiębiorstw europejskich w wielu sektorach jest porównywalny z poziomem w USA i Japonii, deficyt badawczy UE jest spowodowany w znacznym stopniu zbyt małymi nakładami inwestycyjnymi sektora prywatnego, co po części jest wynikiem innego składu sektorów. Produkcja UE w niektórych kluczowych sektorach przemysłu, w których prowadzona jest intensywna działalność badawcza, jest niższa w porównaniu z USA i Japonią²⁷. Zarówno ten jak i inne czynniki, w niektórych przypadkach typowe dla danego sektora, hamują innowacyjne osiągnięcia i konkurencyjność UE.

Podczas gdy Państwa Członkowskie dysponują obszernymi danymi i analizami na temat inwestycji w badania przez przemysł i osiągnięć w zakresie innowacji, dostępność i porównywalność danych na poziomie przedsiębiorstwa i sektora musi zostać zwiększona, tak by lepiej zrozumieć czynniki wpływające na tendencje w zakresie inwestowania, określić nadchodzące wyzwania i rozpoznać przeszkody i możliwości stojące na drodze do poprawy inwestycji w badania i innowacje.

Jak przedstawiono w skrócie w najnowszym komunikacie na temat polityki w dziedzinie przemysłu²⁸, **Komisja ustanowi Europejski System Monitorowania Badań Przemysłowych i Innowacji**. Podstawą systemu jest skoordynowane opracowanie i wykorzystanie różnych narzędzi statystycznych i analitycznych. W tym celu Komisja poszerzy zakres monitorowania i analizowania prywatnych inwestycji w badania poprzez uzupełnienie sporządzanej corocznie europejskiej tablicy wyników inwestycji przemysłu w badania o wyniki badań sektorowych na temat przyszłych tendencji. Ponadto system **będzie działał w oparciu o Sektorowy Punkt Obserwacyjny wyników i praktyk w zakresie innowacji** („Sectoral Innovation Watch”), który monitoruje i porównuje sektorowe struktury w zakresie

²⁶ http://europa.eu.int/comm/internal_market/services/brs/forum_en.htm

²⁷ <http://eu-iriscoreboard.jrc.es/>

²⁸ COM(2005)474 wersja ostateczna

innowacji. Taki system informacyjny wspiera decydentów politycznych w optymalizacji polityk w dziedzinie badań i innowacji poprzez lepsze uwzględnienie potrzeb i specyfiki poszczególnych sektorów oraz przyczynia się do zwiększenia konkurencyjności sektorów przemysłu i przedsiębiorstw. Grupa zainteresowanych stron wysokiego szczebla, obejmująca reprezentantów przemysłu i decydentów politycznych, zapewni wskazówki i komentarze na temat zakresu i przydatności tego działania dla konkurencyjności.

Nieliczne przedsiębiorstwa systematycznie dokonują bilansu w zakresie kapitału intelektualnego, czyli wartości powstałej dzięki badaniom i innym zasobom wiedzy. Niedoceniając kapitału intelektualnego może doprowadzić do ukierunkowania rynków finansowych na przedsiębiorstwa tradycyjne, zamiast na przedsiębiorstwa prowadzące intensywną działalność badawczą, oraz mieć wpływ na podział zasobów w obrębie przedsiębiorstw. Pomimo opracowania szeregu metod pomiarowych i sprawozdawczych w zakresie kapitału intelektualnego, w szczególności dla celów wewnętrznego zarządzania, proces ich przyjmowania przez przedsiębiorstwa jest powolny. **Komisja będzie wspierać ich dalszy rozwój i wykorzystywanie jednocześnie udoskonalając jednolitość definicji i metod w całej UE.** Należy przy tym uwzględnić opinie zainteresowanych stron i rozwój zasad rachunkowości.

Badania naukowe i innowacje jako główny priorytet przedsiębiorstw			
	Komisja zobowiązuje się do:	Państwa Członkowskie są zachęcane do:	Odniesienie :
3.1.	sformułowania wytycznych UE w celu poprawy współpracy w zakresie badań i transferu wiedzy pomiędzy badaniami w sektorze publicznymi i przemysłem	realizacji wytycznych przy uwzględnieniu warunków krajowych	CLP działanie III.10
3.2.	wspierania biegunów innowacji oraz klastrów ukierunkowanych na wiedzę i klastrów przemysłowych	pełnego wykorzystania Funduszy Strukturalnych w celu rozwoju biegunów innowacji i uczestnictwa w inicjatywach UE w zakresie klastrów	IG 8 i 10 CLP działanie III.1
3.3.	zapewniania określonych usług wspierających przedsiębiorstwa, w szczególności MŚP, w celu pobudzania badań i innowacji	pełnego wykorzystania Funduszy Strukturalnych oraz wsparcia centrów przekazu innowacji w celu poprawy usług wspierających innowacje, w szczególności dla MŚP	IG 8 i 15 CLP działania III.1
3.4.	propagowania dobrych praktyk w zakresie zarządzania innowacjami	propagowania wykorzystywania nowych narzędzi służących zarządzaniu innowacjami oraz rozważenia przyznawania nagród w zakresie innowacji	IG 8 i 15
3.5.	określenia i wdrożenia strategii propagującej usługi innowacyjne	rozważenia sposobów propagowania innowacyjnych usług	IG 8
3.6.	rozszerzenia monitorowania i analizowania prywatnych inwestycji na badania oraz sektorowych wyników w	uwzględnienia wyników monitorowania i analiz na poziomie UE	ILS ²⁹ rozdział 6

²⁹ „Wspólne działania na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia. Dalsze etapy wdrożenia zrewidowanej strategii lizbońskiej” (ILS) - SEC(2005) 622/2

	zakresie innowacyjności		
--	-------------------------	--	--

ROZDZIAŁ 4 UDOSKONALONE POLITYKI W ZAKRESIE BADAŃ I INNOWACJI

UE stanowi obecnie mozaikę krajowych i regionalnych systemów badań i innowacji, które są dostosowane do różnych miejscowych warunków. Udoskonalenie ich skuteczności wymaga bardziej systematycznej współpracy pomiędzy Państwami Członkowskimi w zakresie kwestii międzynarodowych oraz wytworzenia synergii pomiędzy poszczególnymi systemami badań i innowacji. Opracowanie spójnych i wzajemnie się wspierających polityk przez regiony, Państwa Członkowskie i instytucje europejskie jest istotne dla wzmocnienia Europejskiej Przestrzeni Badań i Innowacji oraz dla realizacji nowego partnerstwa w ramach procesu lizbońskiego na rzecz szybszego i zrównoważonego wzrostu gospodarczego zapewniającego więcej miejsc pracy lepszej jakości.

Komisja zapewni podstawy dla solidnej analizy gospodarczej i politycznej oraz skuteczniejsze kanały przepływu informacji dla decydentów politycznych, tak by mogli oni wzajemnie korzystać z doświadczeń oraz wzmocnić międzynarodową koordynację i współpracę.

4.1. *Badania i innowacje jako priorytetowa kwestia krajowych programów reform na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia*

Polityki w dziedzinie badań i innowacji są jednym z kluczowych obszarów zrewidowanej strategii lizbońskiej. Rada przyjęła nowy zestaw zintegrowanych wytycznych³⁰, który będzie pomagał Państwom Członkowskim w przygotowaniu ich krajowych programów reform. Państwa Członkowskie będą corocznie składać sprawozdania dotyczące wyzwań, celów i rozwoju polityki w zakresie badań i innowacji oraz postępów w ich realizacji. Podkreślony zostanie wkład programów operacyjnych współfinansowanych przez Fundusz Spójności i Fundusze Strukturalne.

Dla wielu Państw Członkowskich badania i innowacje powinny stać się głównymi wyzwaniami określonymi w krajowych programach reform. **We wszelkich stosownych przypadkach Komisja zbada krajowe programy reform pod kątem celów w zakresie inwestycji na badania oraz rozwoju polityki w dziedzinie badań i innowacji.** Dwustronne dialogi z Państwami Członkowskimi przyczynią się do określenia ich potencjalnych mocnych i słabych stron oraz odpowiednich środków politycznych w celu poprawy warunków dla badań i innowacji.

4.2. *Udoskonalone narzędzia analizy politycznej*

Opracowanie stosownych polityk w celu wzmocnienia inwestycji w badania i innowacje wymaga przeprowadzenia solidnej analizy gospodarczej i politycznej obecnej sytuacji. Istnieje potrzeba informacji i analizy wyzwań, wprowadzonych środków, ich wdrażania i wpływu oraz skuteczności systemów badań i innowacji. Może ona zostać zaspokojona

³⁰ Patrz w szczególności wytyczna nr 7 (zwiększenie i poprawa inwestycji w dziedzinie badań i rozwoju, realizowanych w szczególności przez sektor prywatny) i nr 8 (wspieranie wszelkich form innowacji) w zaleceniu Rady 2005/601/WE z dnia 12 lipca 2005 r. w sprawie ogólnych wytycznych polityki gospodarczej Państw Członkowskich i Wspólnoty (2005–2008), Dz.U. L 205 z 6.8.2005 r., str. 28.

poprzez wykorzystanie odpowiednich wskaźników i polityk porównawczych oraz dobrych praktyk w odniesieniu do poszczególnych kontekstów. Stosowanie tej analizy powinno być stopniowo rozszerzone na poziom regionalny.

W tym celu **Komisja, w ścisłej współpracy z Państwami Członkowskimi, będzie nadal rozwijać narzędzia uzupełniające, czyli europejską tabelę tendencji w zakresie innowacji (European Trend Chart on Innovation) oraz system informacyjny dotyczący krajowych polityk w dziedzinie badań (ERAWATCH)**. Obejmie to tablicę wyników w zakresie innowacji oraz najważniejsze dane dotyczące badań. Narzędzia te będą kluczowymi elementami dla monitorowania nowego partnerstwa lizbońskiego na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia oraz zapewnią zestaw dobrych praktyk, które mogą być powszechnie stosowane w celu wykorzystania mocnych i zwalczenia słabych stron krajowych systemów badań i innowacji. Będą one powiązane z przyszłym międzyinstytucjonalnym portalem, który będzie stanowić główne miejsce dostępu do zasobów internetowych UE w dziedzinie nauki, badań i innowacji.

4.3. Wsparcie uczenia się polityki i współpracy

Istnieje potrzeba kontynuacji procesu uczenia się polityki oraz potrzeba oceny dobrych praktyk wspierających badania i innowacje w odniesieniu do ich zdolności do powszechnego zastosowania oraz metod realizacji, przy uwzględnieniu określonych warunków regionalnych i krajowych. **Komisja będzie w dalszym ciągu zapewniać europejskie platformy w celu dzielenia się i zatwierdzania dobrych praktyk**, skupiając stosowne zainteresowane strony i zachęcając do wzajemnej weryfikacji. Poprzez ten proces Komisja będzie również wspierać wspólne podejście do kwestii o znaczeniu międzynarodowym oraz bardziej systematyczną kulturę oceniania w UE.

Polityki w dziedzinie badań są koordynowane pod kierownictwem Komitetu Badań Naukowo-Technicznych (CREST). W celu usprawnienia tego procesu, w stosownych przypadkach Komisja zaprosi CREST do organizowania obrad na szczeblu Dyrekcji Generalnej. Ponadto zainicjowano program pilotażowy, który wspiera oddolne inicjatywy koordynacyjne kilku państw i regionów w zakresie polityki w dziedzinie badań (RTD OMC-NET). Będzie on w dalszym ciągu rozwijany w ramach siódmego programu ramowego. Skuteczne powiązania będą zapewnione przez zespół ds. polityki w zakresie przedsiębiorstw, który będzie koordynował kwestie polityki w dziedzinie innowacji.

RTD OMC NET jest inicjatywą wspierającą, poprzez zaproszenia do składania wniosków, inicjatywy podejmowane przez szereg państw i regionów, które w stosownych przypadkach obejmują także inne zainteresowane strony. Wybrane działania:

- przyczynią się do zwiększenia skuteczności krajowych polityk poprzez wzmożone uczenie się od siebie, wzajemną weryfikację oraz określenie dobrych praktyk;
- określą kwestie o wyrażnie międzynarodowym znaczeniu, które skorzystałyby ze wspólnie organizowanych działań pomiędzy Państwami Członkowskimi lub działaniami wzajemnie się wspierającymi na poziomie krajowym lub EU;
- przygotowują podstawy dla wspólnych działań podejmowanych przez zainteresowane Państwa Członkowskie, jak również, w stosownych przypadkach, dla prawodawstwa i wytycznych Wspólnoty.

Mając na celu dalsze ułatwianie procesu uczenia się i kształtowania polityki w dziedzinie innowacji Komisja skorzysta z istniejących narzędzi, które służą opracowaniu i porównaniu strategii innowacyjnych, takich jak Regionalne Strategie Innowacyjne wspierające regiony w rozwoju systemów innowacji. Zostaną one uzupełnione i udoskonalone poprzez przyszłą platformę „INNO Learning”, która skupi się na współpracy międzynarodowej. Komisja wykorzysta istniejące interaktywne platformy kształcenia w dziedzinie badań i innowacji regionalnych pod kierownictwem platformy „Innowacyjne Regiony w Europie”, która skupia zainteresowane strony z poszczególnych regionów i państw oraz zapewnia zestaw dobrych praktyk i studiów przypadków.

W celu poprawy zarządzania badaniami i innowacjami w Europie:			
	Komisja zobowiązuje się do:	Państwa Członkowskie są zachęcane do:	Odniesienie :
4.1	monitorowania i wspierania osiągnięć krajowej polityki w zakresie badań i innowacji poprzez nowe partnerstwo lizbońskie na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia	w stosownych przypadkach, do sporządzania sprawozdań na temat osiągnięć krajowej polityki w zakresie badań i innowacji w krajowych programach reform w ramach nowego partnerstwa lizbońskiego na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia	CLP rozdział 2 ILS rozdział 3 i 6
4.2	dalszego rozwoju narzędzi analizy polityki w zakresie badań i innowacji	pełnego wykorzystania analiz statystycznych i politycznych zapewnianych przez Komisję	ILS rozdział 6
4.3	wspierania platform w zakresie uczenia się polityki oraz ułatwiania międzynarodowej współpracy politycznej	pełnego wykorzystania międzynarodowego uczenia się polityki i współpracy	ILS rozdział 4 i 6

WNIOSKI

Działania przedstawione w niniejszym komunikacie zapewnią maksymalną skuteczność polityk w dziedzinie badań i innowacji. Są one zgodne ze zrewidowaną strategią lizbońską, która kładzie nacisk na *celowość*, *partnerstwo* i *racjonalizację*. W szczególności nadają one treść priorytetowi *wiedza i innowacje na rzecz wzrostu*, poprzez zapewnianie ram dla rozwoju synergii na wszystkich poziomach. Patrząc wstecz na wcześniejsze osiągnięcia, wszystkie działania, zarówno nowe jak i zaktualizowane, należy prowadzić dynamicznie i zdecydowanie, by osiągnąć cel jakim jest podniesienie wysiłków UE w zakresie badań i innowacji na światowy poziom jeśli chodzi o ich intensywność i skuteczność. W stosownych przypadkach Komisja proponuje także inicjatywy, które skupiają polityki w dziedzinie badań i innowacji na poziomie najważniejszych sektorów strategicznych.

Krajowe programy reform opracowane w ramach nowego partnerstwa lizbońskiego na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia powinny w pełni objąć wyzwania dotyczące badań i innowacji. We wszystkich obszarach, w których międzynarodowa współpraca stanowi wysoką wartość dodaną, krajowe programy reform będą wspierane przez skoncentrowaną pomoc finansową Wspólnoty dla działań w dziedzinie badań i innowacji w Europie, wytyczne dla skoordynowanego rozwoju polityki oraz udoskonalone platformy uczenia się od siebie. W ten sposób powstanie prawdziwa Europejska Przestrzeń Badań i Innowacji, opierająca się na określonych atutach Państw Członkowskich i regionów.

Szczegóły dotyczące działań opisanych w niniejszym komunikacie przedstawiono w dokumencie towarzyszącym. W stosownych przypadkach informacje na temat działań przewidzianych w tym dokumencie oraz jego załączniku będą systematycznie aktualizowane, przy uwzględnieniu postępów w zakresie zintensyfikowania i polepszenia działalności w dziedzinie badań i innowacji w Europie oraz bieżących dyskusji dotyczących perspektywy finansowej na lata 2007-2013. Ponadto podejście będzie aktualizowane w świetle realizacji partnerstwa na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia.